

The Hebrew University of Jerusalem

Syllabus

Israeli-Scandinavian Relations - 54889

Last update 04-03-2025

HU Credits: 2

Degree/Cycle: 2nd degree (Master)

Responsible Department: European Studies

Academic year: 0

Semester: 2nd Semester

Teaching Languages: Hebrew

Campus: Mt. Scopus

Course/Module Coordinator: Dr. Orna Keren-Carmel

Coordinator Email: Orna.Keren@mail.huji.ac.il

Coordinator Office Hours: by prior arrangement, via e-mail

Teaching Staff:

Dr. Orna Keren

Course/Module description:

We will explore the relations between Scandinavia (Denmark, Sweden and Norway) and Israel during late 1940s and along the 1950s. First, some core values underlying the 'Nordic model' will be introduced - among others stateness, equality, human capital, social solidarity and modernism - and the way these values evolved into political policies during the 20th century (that Scandinavian Jewry fared relatively better off in the Holocaust - in Denmark and Sweden more so than in Norway - is a primary indicator of this process). Then, the positive relations that developed between the young Israeli state and the three Northern countries will be analyzed, with emphasis on the close contacts that linked the contemporary ruling social-democratic parties in Scandinavia with Mapai. The similar political vision, in addition to the integration of interests at the outset of the Cold War, made the Scandinavian countries loyal and devoted allies of Israel during its first decade of existence.

Course/Module aims:

Learning outcomes - On successful completion of this module, students should be able to:

- Demonstrate solid as well as innovative knowledge on the Northern countries - a unique region of Europe.
- Critically evaluate past events.
- Reflect on long-term historical processes.

- Conduct independent research, based on a critical analysis of a variety of sources.

Attendance requirements(%):

90%

Teaching arrangement and method of instruction: Lectures, presentations and class discussions.

Course/Module Content:

Scandinavia - an attempt to explain a unique worldview

Israeli-Scandinavian relations: meeting points, collaborations and failed initiatives

The common social democratic vision

Required Reading:

שיעור ראשון

מבוא

להרחבה - רשות:

Mary Hilson, *The Nordic Model - Scandinavia since 1945*, (London, 2007).

שיעור שני

יחסי ישראל-סקנדינביה ממעוף הציפור

להרחבה - רשות:

משה יגר, "ישראל-שוודיה: תולדות יחסים מסובכים", בשירות החוץ ולאחריו (ירושלים, 2014), עמ' 141-156.

שיעור שלישי

מהי סקנדינביה - נסיון להגדיר תפיסת עולם א'

קריאת חובה:

Mary Hilson, "Introduction: The Historical Meanings of Scandinavia", in: *The Nordic Model - Scandinavia since 1945* (London, 2007), pp. 11-24.

להרחבה - רשות:

Nordic Democracy: Ideas, Issues, and Institutions in Politics, Economy, Education, Social and Cultural Affairs of Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden, Eds.: E. Allardt, N. Andren, E. J. Friis, G. P. Gilason, S. Sparre Nilson, H. Valen, F. Wendt, F. Wisti, (Copenhagen, 1981).

שיעור רביעי

מהי סקנדינביה - נסיון להגדיר תפיסת עולם ב'

קריאת חובה:

Mary Hilson, "The Nordic Model of Welfare", in: *The Nordic Model - Scandinavia since 1945* (London, 2007), pp. 87-115.

שיעור חמישי

סקנדינביה במלחמת העולם השנייה

קריאת חובה:

Allan Little, "Conclusion", in: *Gilmour & Stephenson (Eds.), Hitler's Scandinavian Legacy*, (London, 2013), pp. 221-232.

להרחבה - רשות:

Hitler's Scandinavian Legacy, The Consequences of the German Invasion for the Scandinavian Countries, Then and Now, Eds. John Gilmour and Jill Stephenson

(Great Britain, 2013).

שיעור שישי

סקנדינביה והשואה

קריאת חובה:

Claus Bryld, "'The Five accursed years' - Danish perception and usage of the period of the German Occupation, with a wider view to Norway and Sweden", *Scandinavian Journal of History* 32:1 (2007), pp. 86-115.

Bjarne Bruland & Mats Tangestuen, "The Norwegian Holocaust - Changing Views and Representations", in: *Scandinavian Journal of History* Vol. 36, No. 5 (December 2011), pp. 587-604.

Johan Ostling, "The Rise and Fall of Small-State Realism - Sweden and the Second World War, in: *Nordic Narratives of the Second World War*, Eds. Stenius, Österberg & Östling (Lund, 2011), pp. 127-148.

להרחבה - רשות:

Steffen Werther, "'Nordic-Germanic' Dreams and National Realities, A Case Study of the Danish Region of Sønderjylland, 1933-1945", *Racial Science in Hitler's New Europe, 1938-1945*, (Nebraska, 2013), pp. 129-149.

Orna Keren-Carmel, "Like lambs to the rescue: the survivors and the rescue of Danish Jewry in the Holocaust", *Holocaust Studies* 22:4 (2016), pp. 339-356.

Orna Keren-Carmel, "Another piece in the puzzle: Denmark, Nazi Germany, and the rescue of Danish Jewry", *Holocaust Studies* 24:2 (2018), pp. 172-182.

Terje Emberland, "Pure-Blooded Vikings and Peasants, Norwegians in the Racial Ideology of the SS", *Racial Science in Hitler's New Europe, 1938-1945*, (Nebraska, 2013), pp. 108-128.

לני יחיל, "פעולות עזרה והצלה במדינות הסקאנדינאויות למען אסירי מחנות הריכוז", קובץ יד ושם ו' (1966), עמ' 155-189.

שיעור שביעי

ישראל וסקנדינביה- ההתחלה

קריאת חובה:

שלומי שטרית, "תיק 148/48: "העברין לא נודע" - משטרת ישראל חוקרת את רצח ברנדוט", עלי זית וחרב טו (2015), עמ' 225-248.

להרחבה - רשות:

צבי צמרת, "הרוזן ברנדוט: מבט נוסף על פרשת התיווך", עלי זית וחרב טו (2015), עמ' 187-224.

שיעור שמיני

ישראל וסקנדינביה - נקודות מפגש

קריאת חובה:

Michel B. Oren, "Ambivalent Adversaries: David Ben-Gurion and Israel vs. the United Nations and Dag Hammarskjöld, 1956-57", *Journal of Contemporary History* 27 (1992), pp. 89-127.

להרחבה - רשות:

איתן ברק, "המאבק שנשכח: ישראל, מצרים וחופש השיט בתעלת סואץ, 1957-1967", עיונים בתקומת ישראל: 11, (קריית שדה-בוקר, 2001), עמ' 80-131.

משרד החוץ: 50 השנים הראשונות, עורכים: מ. יגר, י. גוברין וא. עודד (תל אביב, 2002).
Hilde Henriksen Waage, "How Norway Became One of Israel's Best Friends", *Journal of Peace Research* 37:2 (2000), pp. 189-211.

שיעור תשיעי

ישראל וסקנדינביה - יוזמות כושלות

קריאת חובה:

גונאר מירדל, "מעבר למדינת הרוחה", המחשבה הסוציאליסטית בת-זמננו 1939-1965, (תל אביב, 1965), עמ' 479-485.

להרחבה - רשות:

Israel in the Third World, Eds.: M. Curtis & S. A. Gitelson, (New Brunswick, 1976).

שיעור עשירי

פרזנטציות

שיעור אחד-עשר

פרזנטציות

שיעור שנים-עשר

המחשבה הסוציאליסטית

קריאת חובה:

חיים יחיל, "בשורת הסוציאליזם הסקאנדינאבי", הסוציאליזם הסקאנדינאבי בהגשמתו, (תל אביב, 1966), עמ' 256-265.

טורולף אלסטר, "אל תוך עולם חדש", המחשבה הסוציאליסטית בת-זמננו 1965-1939, (תל אביב, 1965), עמ' 470-478.

להרחבה - רשות:

יוגו קמפמן, סוציאליזם בעידן העתיד, (בית ברל, 1968).

Mary Hilson, "The Nordic Model of Welfare", in: *The Nordic Model - Scandinavia since 1945*, (London, 2007), pp. 87-115.

שיעור שלושה-עשר

סיכום

Additional Reading Material:

Grading Scheme:

Essay / Project / Final Assignment / Home Exam / Referat 60 %
Active Participation / Team Assignment 10 %
Presentation / Poster Presentation / Lecture 20 %
Attendance / Participation in Field Excursion 10 %

Additional information: